Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
GERARDA HOGANA
od 14. ožujka 2019.[1]

Predmet C-226/18

Krohn & Schröder GmbH
protiv
Hauptzollamt Hamburg-Hafen

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Finanzgericht Hamburg (Financijski sud u Hamburgu, Njemačka))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Carinska unija – Uvozni i izvozni postupci – Carinski dug – Uredba Vijeća (EEZ) br. 2913/92 – Članak 212.a – Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 1238/2013 o uvođenju konačne antidampinške pristojbe – Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 1239/2013 o uvođenju konačne kompenzacijske pristojbe – Izuzeća"

I. Uvod

1. Predmetni zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 212.a Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice[2], u verziji koja se primjenjivala u vrijeme nastanka činjeničnog stanja u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: Carinski zakonik), članka 3. stavka 1. točaka (a) do (c) Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1238/2013 od 2. prosinca 2013. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine[3] i članka 2. stavka 1. točaka (a) do (c) Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1239/2013 od 2. prosinca 2013. o uvođenju konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine[4].

2. Zahtjev je upućen u okviru postupka između društva Krohn & Schröder GmbH i Hauptzollamta Hamburg-Hafen (Glavni carinski ured luke Hamburg) (u daljnjem tekstu: Glavni carinski ured), koji se odnosi na nametanje antidampinške i kompenzacijske pristojbe zato što nakon isteka roka tijekom kojeg je odnosna roba mogla biti u privremenom smještaju nije određeno novo carinski dopušteno postupanje s tom robom.

3. Ovaj predmet Sudu daje priliku da pojasni odnos između Carinskog zakonika i provedbenih uredbi kojima su određene konačna antidampinška i konačna kompenzacijska pristojba, osobito s obzirom na uvjete za primjenu izuzeća od tih pristojbi.

1 Izvorni jezik: engleski

2 SL 1992., L 302, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku poglavlje 2., svezak 2., str. 110.)

3 SL 2013., L 325, str. 1.

4 SL 2013., L 325, str. 66.

II. Pravni okvir

A. Carinski zakonik

4. U članku 4. točki 7. Carinskog zakonika „roba Zajednice" definirana je kao roba „uvezena iz zemalja ili područja koja ne čine dio carinskog područja [Unije], a koja je bila puštena u slobodni promet".

5. U članku 4. točki 20. Carinskog zakonika „puštanje robe" definirano je kao „radnja kojom carinska tijela stavljaju robu na raspolaganje u svrhe određene carinskim postupkom u koji je roba stavljena".

6. Članak 49. stavak 1. Carinskog zakonika predviđa:

„Ako je za robu podnesena skraćena deklaracija, formalnosti potrebne za određivanje carinski dopuštenog postupanja ili uporabe robe moraju biti obavljene u roku:

(a) 45 dana od dana podnošenja skraćene deklaracije za robu koja se prevozi morskim putem;

(b) 20 dana od dana podnošenja skraćene deklaracije za robu koja se prevozi na drugi način."

7. Članak 53. stavak 1. Carinskog zakonika predviđa:

„Carinska tijela poduzimaju bez odgode sve potrebne mjere, uključujući i prodaju robe, radi reguliranja položaja robe za koju nisu poduzete formalnosti potrebne za određivanje carinski dopuštenog postupanja ili uporabe u skladu s rokovima iz članka 49."

8. Članak 74. stavak 2. Carinskog zakonika predviđa:

„Ako, u skladu s propisima koji uređuju carinski postupak za koji je roba deklarirana, carinska tijela zahtijevaju osiguranje za plaćanje duga, roba se ne može pustiti u carinski postupak dok se ne položi osiguranje."

9. Članak 204. stavak 1. točka (a) Carinskog zakonika predviđa:

„Uvozni carinski dug nastaje:

(a) neispunjavanjem jedne od obveza koja za robu koja podliježe uvoznim carinama proizlazi iz njezinog privremenog smještaja ili uporabe carinskog postupka u koji je roba stavljena."

10. Članak 212.a Carinskog zakonika predviđa:

„Ako zbog prirode ili posebne svrhe robe carinsko zakonodavstvo predviđa povoljno tarifno postupanje za robu ili oslobođenje ili potpuno ili djelomično izuzeće od uvozne ili izvozne carine prema člancima 21., 82., 145. ili 184. do 187., takvo povoljno tarifno postupanje, oslobođenje ili izuzeće također se primjenjuje u slučajevima kada je carinski dug nastao prema člancima 202. do 205., 210. ili 211. ako postupanje dotične osobe ne podrazumijeva ni prijevaru ni očitu nepažnju, a ta osoba podnese dokaz da su zadovoljeni drugi uvjeti za primjenu povoljnog tarifnog postupanja, oslobođenja ili izuzeća." [neslužbeni prijevod]

B. Uredba Komisije (EEZ) br. 2454/93

11. Članak 866. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe br. 2913/92[5] predviđa:

„Ne dovodeći u pitanje odredbe kojima se utvrđuju određene zabrane ili ograničenja koja se mogu primjenjivati na predmetnu robu, ako je uvozni carinski dug nastao sukladno člancima 202., 203., 204. ili 205. Zakonika i ako su uvozne carine plaćene, navedena roba smatra se robom Zajednice i za nju nije potrebno podnositi deklaraciju za puštanje u slobodni promet."

C. Provedbena uredba br. 1238/2013

12. Članak 1. stavak 3. Provedbene uredbe br. 1238/2013 predviđa:

„Osim ako je drukčije određeno, primjenjuju se važeće odredbe o carinskim pristojbama."

13. Članak 3. Provedbene uredbe br. 1238/2013 predviđa:

„1. Uvoz proizvoda prijavljenih za puštanje u slobodan promet koji su obuhvaćeni oznakom KN-a ex 8541 40 90 (oznake TARIC 8541409021, 8541409029, 8541409031 i 8541409039), za koje su račune izdala trgovačka društva od kojih je Komisija prihvatila preuzimanje obveza i čiji su nazivi navedeni u Prilogu Provedbenoj odluci [Komisije 2013/707/EU od 4. prosinca 2013. o potvrdi prihvaćanja preuzete obveze u vezi s antidampinškim i antisubvencijskim mjerama koje se odnose na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine za vrijeme primjene konačnih mjera (SL 2013., L 325, str. 214.)], izuzet je od antidampinške pristojbe uvedene člankom 1., pod sljedećim uvjetima:

(a) trgovačko društvo navedeno u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU proizvelo je i otpremilo prethodno navedene proizvode i za njih izdalo račun izravno ili preko povezanog trgovačkog društva koje je također navedeno u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU svojim povezanim trgovačkim društvima u Uniji koja djeluju kao uvoznici i carine robu radi puštanja u slobodan promet u Uniji ili prvom neovisnom kupcu koji djeluje kao izvoznik [uvoznik] i carini robu radi puštanja u slobodan promet u Uniji;

(b) uvoz je popraćen računom na temelju obveze, odnosno trgovačkim računom koji sadržava barem podatke i deklaraciju propisane u Prilogu III. ovoj Uredbi;

(c) uvozu je priložena potvrda o izvoznoj obvezi u skladu s Prilogom IV. ovoj Uredbi; i

(d) roba koja je prijavljena i predočena carinskim tijelima točno odgovara opisu na računu na temelju obveze.

2. Carinski dug nastaje u trenutku prihvaćanja prijave za puštanje u slobodan promet:

(a) kada se utvrdi, u pogledu uvoza opisanog u stavku 1., da jedan ili više uvjeta navedenih u tom stavku nije ispunjeno

[…]."

5 SL 1993., L 253, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku poglavlje 2., svezak 1., str. 3.)

D. Provedbena uredba br. 1239/2013

14. Članak 1. stavak 3. Provedbene uredbe br. 1239/2013 predviđa:

„Osim ako je drukčije određeno, primjenjuju se važeće odredbe o carinama."

15. Članak 2. Provedbene uredbe br. 1239/2013 predviđa:

„1. Uvoz proizvoda prijavljenih za puštanje u slobodan promet koji su obuhvaćeni oznakom KN 8541 40 90 (oznake TARIC 8541409021, 8541409029, 8541409031 i 8541409039) za koje su račune izdala trgovačka društva od kojih je Komisija prihvatila preuzimanje obveza i čiji su nazivi navedeni u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU, izuzet je od antisubvencijske pristojbe uvedene člankom 1., pod sljedećim uvjetima:

(a) trgovačko društvo navedeno u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU proizvelo je i otpremilo prethodno navedene proizvode i za njih izdalo račun izravno ili preko povezanog trgovačkog društva koje je također navedeno u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU svojim povezanim trgovačkim društvima u Uniji koja djeluju kao uvoznici i carine robu radi puštanja u slobodan promet u Uniji ili prvom neovisnom kupcu koji djeluje kao izvoznik [uvoznik] i carini robu radi puštanja u slobodan promet u Uniji;

(b) uvoz je popraćen računom na temelju obveze, odnosno trgovačkim računom koji sadržava barem podatke i prijavu propisane u Prilogu 2. ovoj Uredbi;

(c) uvozu je priložena potvrda o izvoznoj obvezi u skladu s Prilogom 3. ovoj Uredbi; i

(d) roba koja je prijavljena i predočena carinskim tijelima točno odgovara opisu na računu na temelju obveze.

2. Carinski dug nastaje u trenutku prihvaćanja prijave za puštanje u slobodan promet:

(a) kada se utvrdi, u pogledu uvoza opisanog u stavku 1., da jedan ili više uvjeta navedenih u tom stavku nije ispunjeno

[…]."

III. Činjenično stanje

16. Tužitelj u luci Hamburg ima društvo za skladištenje tereta i njegovo rukovanje. On je 21. kolovoza 2014. primio dvije pošiljke fotonaponskih modula (u daljnjem tekstu: predmetna roba) u svoje skladište te ih je prijavio za privremeni smještaj.

17. Predmetnu robu proizveo je i poslao Wuxi Suntech Power Co. Ltd. (u daljnjem tekstu: Wuxi), društvo navedeno na popisu iz Priloga Provedbenoj odluci 2013/707. Roba je bila namijenjena društvu SF Suntech Deutschland GmbH, koje je povezano s društvom Wuxi.

18. Budući da predmetna roba nije bila prevezena morskim putem, tužitelj je formalnosti potrebne za određivanje carinski dopuštenog postupanja ili uporabe morao obaviti u roku od 20 dana od dana podnošenja skraćene deklaracije, to jest prije 10. rujna 2014.

19. Tuženik je dopisom od 11. rujna 2014. obavijestio tužitelja da predmetnoj robi do isteka njezina smještaja 10. rujna 2014 nije određen novi carinski status te je od njega zatražio da dostavi odgovarajuću uvoznu dokumentaciju. Istaknuo je da se predmetnu robu ne smije pustiti do usvajanja drukčije odluke.

20. Tužitelj je u dopisu od 26. rujna 2014. dostavio neke dokumente iz kojih je proizlazilo da je društvo Wuxi proizvelo predmetnu robu te ju je poslalo društvu SF Suntech Deutschland GmbH, jednom od svojih povezanih društava u Njemačkoj. Među tim dokumentima bili su račun na temelju obveze koji je društvo Wuxi izdalo društvu SF Suntech Deutschland GmbH, a u kojem se upućivalo na Odluku Komisije 2013/423/EU od 2. kolovoza 2013. o prihvaćanju ponude za preuzimanje obveze u vezi s antidampinškim postupkom u pogledu uvoza fotonaponskih modula od kristalnog silicija i njihovih ključnih sastavnih dijelova (tj. ćelija i poluvodičkih pločica – wafera) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine[6], i potvrda kineske Trgovinske komore za uvoz i izvoz strojeva i elektroničkih proizvoda (CCCME) o izvoznoj obvezi. Ta potvrda o izvoznoj obvezi sadržavala je navod sličan onomu iz računa na temelju obveze, ali se u njoj upućivalo na Provedbenu odluku 2013/707.

21. Tuženik je u svojoj odluci od 24. studenoga 2014., nakon što je zaključio da je uvozni carinski dug, u skladu s člankom 204. stavkom 1. točkom (a) Carinskog zakonika, nastao jer nakon isteka roka tijekom kojeg je predmetna roba mogla biti u privremenom smještaju – predviđenog u članku 49. tog zakonika – nije utvrđeno novo carinski dopušteno postupanje s tom robom, odredio, među ostalim, antidampinšku i kompenzacijsku pristojbu.

22. Tužitelj je 28. studenoga 2014. uložio prigovor protiv te odluke. Navodio je, među ostalim, da se izuzeće od antidampinške i kompenzacijske pristojbe predviđeno člankom 3. stavkom 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 odnosno člankom 2. stavkom 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013 treba primijeniti na temelju članka 212.a Carinskog zakonika čak i ako je uvozni carinski dug nastao zbog povrede obveze u pogledu privremenog smještaja.

23. Glavni carinski ured je 4. svibnja 2015. smanjio stopu antidampinške pristojbe i kompenzacijske pristojbe koja se na temelju Provedbene uredbe br. 1238/2013 odnosno Provedbene uredbe br. 1239/2013 primjenjivala na fotonaponske module društva Wuxi. S druge strane, odbio je odobriti izuzeće od tih pristojbi uz obrazloženje da uvjeti za to nisu bili ispunjeni, s obzirom na to da se u tužiteljevu računu na temelju obveze upućivalo na Odluku 2013/423, a ne na Provedbenu odluku 2013/707 navedenu u potvrdi o izvoznoj obvezi.

24. Tužitelj je 19. svibnja 2015. predočio ispravljeni račun na temelju obveze u kojem se upućivalo na Provedbenu odluku 2013/707. Kada je tužitelj položio propisano osiguranje, Glavni carinski ured odobrio je puštanje predmetne robe te je ona dostavljena društvu SF Suntech Deutschland GmbH.

25. Glavni carinski ured je 7. srpnja 2015. odbio prigovor. Naveo je da izuzeća predviđena Provedbenom uredbom br. 1238/2013 i Provedbenom uredbom br. 1239/2013 nije moguće odobriti bez puštanja predmetne robe u slobodan promet. Nadalje, predočeni račun nije zadovoljavao formalne zahtjeve utvrđene u tim uredbama.

26. Tužitelj je potom podnio tužbu sudu koji je uputio zahtjev. U njoj tvrdi da izuzeće od antidampinške i kompenzacijske pristojbe čini povoljno tarifno postupanje ili, u najmanju ruku, izuzeće od uvozne ili izvozne carine u smislu članka 212.a Carinskog zakonika. Također tvrdi da je prvi račun koji je izdao ispunjavao uvjete iz provedbenih uredbi. Nadalje, navodi da ispravljeni račun

6 SL 2013., L 209, str. 23.

na temelju obveze koji je predočio 19. svibnja 2015. ispunjava formalne zahtjeve. Ističe da u području primjene članka 212.a Carinskog zakonika nema puštanja robe u slobodan promet te da se od njega stoga ne može zahtijevati da u tom trenutku predoči račun na temelju obveze. Glavni carinski ured odbija to tumačenje primjenjivog zakonodavstva.

IV. Zahtjev za prethodnu odluku i postupak pred Sudom

27. U tom kontekstu Finanzgericht Hamburg (Financijski sud u Hamburgu, Njemačka) dvoji u pogledu odnosa između Carinskog zakonika, s jedne strane, i Provedbene uredbe br. 1238/2013 i Provedbene uredbe br. 1239/2013, s druge. Odlučio je prekinuti postupak i Sudu uputiti sljedeća prethodna pitanja:

„1. Je li člankom 212.a Carinskog zakonika obuhvaćeno izuzeće od antidampinške i kompenzacijske pristojbe sukladno članku 3. stavku 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 odnosno članku 2. stavku 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje: je li prilikom primjene članka 212.a Carinskog zakonika na nastanak carinskog duga sukladno članku 204. stavku 1. Carinskog zakonika zbog prekoračenja roka iz članka 49. stavka 1. Carinskog zakonika ispunjena pretpostavka navedena u članku 3. stavku 1. točki (a) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članku 2. stavku 1. točki (a) Provedbene uredbe br. 1239/2013 ako je trgovačko društvo koje je povezano s trgovačkim društvom navedenim u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707, koje je proizvelo predmetnu robu, poslalo je i za nju izdalo račun, iako nije djelovalo kao uvoznik predmetne robe i nije osiguralo njezino puštanje u slobodan promet, imalo namjeru to učiniti i stvarno je primilo predmetnu robu?

3. U slučaju potvrdnog odgovora na drugo pitanje: smije li se u slučaju primjene članka 212.a Carinskog zakonika na nastanak carinskog duga sukladno članku 204. stavku 1. Carinskog zakonika zbog prekoračenja roka iz članka 49. stavka 1. Carinskog zakonika račun na temelju obveze i potvrda o izvoznoj obvezi u smislu članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. točaka (b) i (c) Provedbene uredbe br. 1239/2013 predočiti unutar roka koji odredi carinsko tijelo sukladno članku 53. stavku 1. Carinskog zakonika?

4. U slučaju potvrdnog odgovora na treće pitanje: ispunjava li račun na temelju obveze sukladno članku 3. stavku 1. točki (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članku 2. stavku 1. točki (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013, u kojem se umjesto Provedbene odluke 2013/707 navodi Odluka 2013/423, u okolnostima glavnog postupka i uzimajući u obzir opća pravna načela, pretpostavke utvrđene u točki 9. Priloga III. Provedbenoj uredbi br. 1238/2013 i točki 9. Priloga 2. Provedbenoj uredbi br. 1239/2013?

5. U slučaju niječnog odgovora na četvrto pitanje: smije li se u slučaju primjene članka 212.a Carinskog zakonika na nastanak carinskog duga sukladno članku 204. stavku 1. Carinskog zakonika zbog prekoračenja roka iz članka 49. stavka 1. Carinskog zakonika račun na temelju obveze u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. točke (b) Provedbene uredbe br. 1239/2013 predočiti i u žalbenom postupku protiv određivanja carinskog duga?”

28. Pisana očitovanja podnijeli su tužitelj u glavnom postupku i Europska komisija. Obje su stranke iznijele usmena očitovanja na raspravi održanoj 31. siječnja 2019.

V. Analiza

29. Kako je Sud i zatražio, svoja zapažanja u ovom mišljenju ograničit ću na prva tri pitanja iz zahtjeva za prethodnu odluku koji je uputio Finanzgericht Hamburg (Financijski sud u Hamburgu).

A. Prvo pitanje

30. Sud koji je uputio zahtjev svojim prvim pitanjem pita Sud obuhvaća li članak 212.a Carinskog zakonika izuzeće od antidampinške i kompenzacijske pristojbe predviđeno člankom 3. stavkom 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 odnosno člankom 2. stavkom 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013.

31. Provedbena uredba br. 1238/2013 i Provedbena uredba br. 1239/2013 pružaju prvi element odgovora na to pitanje. Naime, u skladu s člankom 1. stavkom 3. tih uredbi, „[o]sim ako je drukčije određeno", primjenjuju se važeće odredbe o carinskim pristojbama/carinama". Budući da Provedbena uredba br. 1238/2013 i Provedbena uredba br. 1239/2013 ne isključuju članak 212.a Carinskog zakonika iz svojeg područja primjene, taj se članak *može* primijeniti.

32. Međutim, da bi se primijenila, izuzeća od antidampinške i kompenzacijske pristojbe predviđena u provedbenim uredbama moraju se smatrati „[povoljnim tarifnim postupanjem za robu ili oslobođenjem ili potpunim ili djelomičnim izuzećem od uvozne ili izvozne carine prema člancima 21., 82., 145. ili 184. do 187. Carinskog zakonika, zbog prirode ili posebne svrhe te robe]"[7].

33. U tom pogledu, smatram da su izuzeća od antidampinške i kompenzacijske pristojbe načelno obuhvaćena pojmom „povoljno tarifno postupanje", čak i ako nisu opravdana prirodom ili posebnom svrhom robe u pitanju. Takvo tumačenje je u skladu s ciljem članka 212.a Carinskog zakonika i ciljem antidampinške i kompenzacijske pristojbe. Taj zaključak donosim zbog sljedećih razloga.

34. Kao prvo, kako je istaknuto u uvodnoj izjavi 12. Uredbe (EZ) br. 82/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. prosinca 1996. o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice[8], kojom je u Carinski zakonik uvedena prvotna verzija članka 212.a, okolnosti u kojima dug nastaje nisu relevantne kada pravo Unije predviđa djelomično ili potpuno izuzeće od uvozne ili izvozne carine. Naime, „ako zakonodavstvo Zajednice predviđa djelomično ili potpuno izuzeće od plaćanja uvoznih ili izvoznih carina, takvo djelomično ili potpuno izuzeće mora [se] primjenjivati u svim slučajevima, bez obzira na okolnosti u kojima nastaje dug; […] u [t]im okolnostima, primjena normalne carinske stope ne čini [se] primjerenom sankcijom u slučaju neispunjavanja pravila carinskog postupka"[9]. Kao drugo, kako je Komisija podsjetila, antidampinška i kompenzacijska pristojba namijenjene su izbjegavanju štete industriji Unije, a ne sankcioniranju povreda carinskih pravila.

35. S druge strane, to je tumačenje ujedno u skladu s tekstom članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 odnosno članka 2. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013, u kojima se koristi izraz „*izuzet* je", dok se članak 212.a Carinskog zakonika odnosi na „potpuno ili djelomično *izuzeće*".

36. Naposljetku, valja istaknuti i da je nacionalni sud u predmetu Isaac International[10], kako je Sud podsjetio u presudi koju je donio u tom predmetu, krenuo od pretpostavke da izuzeće od antidampinške pristojbe treba smatrati „povoljnim tarifnim postupanjem" u smislu članka 212.a Carinskog zakonika[11]. Sud to nije dovodio u pitanje. Naprotiv, odgovorio je na postavljeno pitanje, koje se odnosilo na ispunjenje „drugih uvjeta za primjenu" u smislu članka 212.a Carinskog zakonika.

7 Članak 212.a Carinskog zakonika

8 SL 1997., L 17, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku poglavlje 2., svezak 17., str. 80.)

9 Uvodna izjava 12. Uredbe (EZ) br. 82/97

10 Presuda od 29. srpnja 2010. (C-371/09, EU:C:2010:458)

11 Vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2010., Isaac International (C-371/09, EU:C:2010:458, t. 40.).

37. Iz prethodnih razmatranja proizlazi da članak 212.a Carinskog zakonika obuhvaća izuzeće od antidampinške i kompenzacijske pristojbe predviđeno člankom 3. stavkom 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 odnosno člankom 2. stavkom 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013 pod uvjetom da su ispunjene pretpostavke iz tih uredbi.

B. Drugo pitanje

38. Sud koji je uputio zahtjev svojim drugim pitanjem pita Sud jesu li prilikom primjene članka 212.a Carinskog zakonika na nastanak carinskog duga sukladno članku 204. stavku 1. Carinskog zakonika zbog prekoračenja roka iz članka 49. stavka 1. Carinskog zakonika ispunjeni uvjeti navedeni u članku 3. stavku 1. točki (a) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članku 2. stavku 1. točki (a) Provedbene uredbe br. 1239/2013 ako trgovačko društvo koje je povezano s trgovačkim društvom navedenim u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707 (koje je proizvelo predmetnu robu, poslalo je i za nju izdalo račun) nije djelovalo kao uvoznik predmetne robe niti je osiguralo njezino puštanje u slobodan promet, ali je imalo namjeru to učiniti te je stvarno primilo tu robu.

39. Uvodno treba podsjetiti da tužitelj jest „dotična osoba" u smislu članka 212.a Carinskog zakonika. Naime, Sud je utvrdio da se taj pojam „mora […], uzimajući u obzir tekst te odredbe, shvatiti na način da se odnosi na svaku fizičku ili pravnu osobu koju se smatra dužnikom carinskog duga na temelju članaka 202. do 205. navedenog zakonika" [12], a društvo Krohn & Schröder GmbH to doista jest u predmetnom slučaju.

40. Međutim, smatram da Sud ne može potvrdno odgovoriti na drugo pitanje.

41. Naime, kada je u ranijem predmetu upitan da protumači odredbu sličnu članku 3. stavku 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članku 2. stavku 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013, Sud je utvrdio da se „izuzeće od antidampinških pristojbi može odobriti samo pod određenim uvjetima, u posebno predviđenim slučajevima, pa stoga predstavlja iznimku od osnovnih pravila o antidampinškim pristojbama. *Odredbe o takvom izuzeću zato treba restriktivno tumačiti*" [13].

42. U skladu s člankom 3. stavkom 1. prvom rečenicom Provedbene uredbe br. 1238/2013 i člankom 2. stavkom 1. prvom rečenicom Provedbene uredbe br. 1239/2013, preduvjet za primjenu izuzeća od antidampinške i kompenzacijske pristojbe je taj da je odnosna roba prijavljena za puštanje u slobodan promet. U predmetnom je slučaju jasno da taj preduvjet nije ispunjen jer je sporni carinski dug posljedica činjenice da formalnosti potrebne za određivanje carinski dopuštenog postupanja ili uporabe – kao što je puštanje u slobodan promet – nisu ispunjene u roku predviđenom u članku 49. stavku 1. Carinskog zakonika.

43. U tim okolnostima, čak i ako bi se moglo smatrati da su članak 3. stavak 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. stavak 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013 primjenjivi na temelju članka 212.a Carinskog zakonika bez ispunjenja navedenog preduvjeta, jednostavno zbog činjenice da je carinski dug nastao sukladno članku 204. Carinskog zakonika, ostali uvjeti propisani člankom 3. stavkom 1. točkama (a) do (d) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i člankom 2. stavkom 1. točkama (a) do (d) Provedbene uredbe br. 1239/2013 također se moraju ispuniti.

12 Presuda od 25. siječnja 2017., Ultra-Brag (C-679/15, EU:C:2017:40, t. 38.)

13 Presuda od 17. rujna 2014., Baltic Agro (C-3/13, EU:C:2014:2227, t. 24., moje isticanje). To pravilo tumačenja primjenjuje se i na sam članak 212.a Carinskog zakonika (vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2010., Isaac International (C-371/09, EU:C:2010:458, t. 42.).

44. Prvi od tih uvjeta je taj da je društvo navedeno u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707/EU odnosnu robu proizvelo, poslalo i za nju račun izdalo jednom od svojih povezanih društava iz Unije koje je djelovalo kao uvoznik te je robu ocarinilo radi puštanja u slobodan promet u Uniji ili prvom neovisnom kupcu koji je djelovao kao uvoznik te je robu ocarinio radi puštanja u slobodan promet u Uniji. Jednostavno rečeno, primatelj mora djelovati kao uvoznik *i* mora robu ocariniti radi puštanja u slobodan promet.

45. U predmetnom slučaju, društvo koje je primilo robu nije uvoznik niti je robu ocarinilo radi puštanja u slobodan promet. Čak i ako se pretpostavi da je tužitelj robu primio u ime uvoznika – kako je tužitelj naveo na raspravi održanoj 31. siječnja 2019. – svejedno ostaje pitanje obveze carinjenja robe radi puštanja u slobodan promet.

46. Ne samo da predmetna roba nije prijavljena za puštanje u slobodan promet, nego se čini da nije ni ocarinjena radi puštanja u slobodan promet [14]. Za tu se robu samo na temelju članka 866. Uredbe br. 2454/93 može smatrati da čini „robu Zajednice" te da je dostavljena.

47. Nadalje, za primjenu te odredbe načelno je potrebno da je uvozni carinski dug nastao sukladno članku 204. Carinskog zakonika *te da su uvozne carine plaćene*. Međutim, takve uvozne carine u predmetnom slučaju nisu plaćene. Ako je predmetna roba dostavljena predviđenom primatelju, to je samo zato što je položeno propisano osiguranje. Kada su ih članovi Suda 31. siječnja 2019. o tom pitanju ispitali na raspravi, stranke su se složile da se polaganje osiguranja ne može izjednačiti s plaćanjem uvoznih carina.

48. Ukratko, u predmetnom slučaju nije ispunjen ni preduvjet ni prvi uvjet iz članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013: roba nije prijavljena za puštanje u slobodan promet, društvo koje je primilo robu nije uvoznik te roba nije formalno puštena u slobodan promet.

49. Drugim riječima, izuzeća predviđena u članku 3. stavku 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članku 2. stavku 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013 u predmetnom su slučaju primjenjiva samo ako je primjenjiv niz drugih uredbi te ako se oslonimo na nekoliko pravnih fikcija – primjerice, ako tužitelja smatramo uvoznikom, a polaganje osiguranja izjednačimo s plaćanjem uvozne carine u skladu s člankom 866. Uredbe br. 2454/93.

50. Takva primjena zakonodavstva zapravo bi iskrivila članak 3. stavak 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članak 2. stavak 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013 te bi se protivila ranije navedenom pravilu tumačenja prema kojemu odredbu koja predviđa izuzeće od antidampinške pristojbe treba restriktivno tumačiti [15].

51. Nadalje, mora se istaknuti da su uvjeti poput onih iz članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013 propisani „kako bi se Komisiji i carinskim tijelima omogućilo da provjere poštuju li društva svoje obveze. Slijedom toga, kad ti uvjeti nisu ispunjeni, odgovarajuća antidampinška pristojba primjenjuje se u trenutku prihvaćanja izjave za puštanje u slobodni promet" [16].

14 Prema objašnjenju koje je Komisija dala na raspravi održanoj 31. siječnja 2019., puštanje predmetne robe u slobodan promet će se retroaktivno odobriti kada se spor okonča, nakon što se plate odgovarajuće uvozne carine.

15 Vidjeti u tom smislu presudu od 17. rujna 2014., Baltic Agro (C-3/13, EU:C:2014:2227, t. 24.).

16 Presuda od 17. rujna 2014., Baltic Agro (C-3/13, EU:C:2014:2227, t. 29.). Iako Provedbena uredba br. 1238/2013 i Provedbena uredba br. 1239/2013 ne sadržavaju uvodnu izjavu ekvivalentnu onoj na kojoj je Sud temeljio svoje tumačenje u presudi Baltic Agro, uvjeti za primjenu izuzeća su slični.

52. Kako je Sud već istaknuo u presudi Isaac International [17], uvjet koji carinskim tijelima omogućuje da u relevantno vrijeme provjere jesu li ispunjeni svi zahtjevi u pogledu primjene izuzeća od antidampinške pristojbe od osobite je važnosti [18]. Primjena članka 212.a Carinskog zakonika stoga ne smije dovesti do toga da se izuzeće od antidampinške pristojbe može odobriti čak i kada takav uvjet nije ispunjen [19].

53. Smatram da su uvjeti iz članka 3. stavka 1. točke (a) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. točke (a) Provedbene uredbe br. 1239/2013 od osobite važnosti u kontekstu poput onog u predmetnom slučaju. Propust da se osigura ispunjenje tih uvjeta također ide u prilog zaključku da se izuzeće od antidampinške pristojbe jednostavno ne primjenjuje.

54. Naime, kako je Komisija navela u svojim pisanim očitovanjima [20], ne može se isključiti da intervencija treće strane u postupak – poput tužitelja u predmetnom slučaju – i stjecanje statusa „robe Zajednice" nakon radnje različite od puštanja robe „u slobodan promet" – primjerice, na temelju članka 866. Uredbe br. 2454/93 – dovedu u pitanje mogućnost provjere poštovanja ostalih uvjeta iz članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013, i tako možebitno ugroze Unijine financijske interese.

55. S obzirom na prethodna razmatranja, moram zaključiti da prilikom primjene članka 212.a Carinskog zakonika na nastanak carinskog duga sukladno članku 204. stavku 1. Carinskog zakonika zbog prekoračenja roka iz članka 49. stavka 1. Carinskog zakonika uvjeti navedeni u članku 3. stavku 1. točki (a) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članku 2. stavku 1. točki (a) Provedbene uredbe br. 1239/2013 nisu ispunjeni ako trgovačko društvo koje je povezano s trgovačkim društvom navedenim u Prilogu Provedbenoj odluci 2013/707 (koje je proizvelo predmetnu robu, poslalo je i za nju izdalo račun) nije djelovalo kao uvoznik te robe niti je osiguralo njezino puštanje u slobodan promet, čak i ako je imalo namjeru to učiniti te je stvarno primilo tu robu.

C. Treće pitanje

56. Treće pitanje postavlja se samo za slučaj da je odgovor na drugo pitanje suda koji je uputio zahtjev potvrdan. Budući da to nije tako, smatram da na treće pitanje nije potrebno odgovoriti. Međutim, radi cjelovitosti ću ga razmotriti.

57. Sud koji je uputio zahtjev svojim trećim pitanjem pita Sud smije li se u slučaju primjene članka 212.a Carinskog zakonika na nastanak carinskog duga sukladno članku 204. stavku 1. Carinskog zakonika zbog prekoračenja roka iz članka 49. stavka 1. Carinskog zakonika račun na temelju obveze i potvrda o izvoznoj obvezi u smislu članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. točaka (b) i (c) Provedbene uredbe br. 1239/2013 predočiti unutar roka koji odredi carinsko tijelo sukladno članku 53. stavku 1. Carinskog zakonika.

58. Kako je već navedeno u točki 41. ovog mišljenja, odredbe koje predviđaju izuzeće od antidampinške pristojbe moraju se restriktivno tumačiti.

59. Međutim, kako je sud koji je uputio zahtjev naveo, Sud je u presudi Tigers utvrdio da iz cijelog članka 78. Carinskog zakonika proizlazi da je dopušteno dostavljati nove podatke koje carinska tijela mogu uzeti u obzir, i to nakon podnošenja carinske deklaracije [21].

17 Presuda od 29. srpnja 2010. (C-371/09, EU:C:2010:458)

18 Vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2010., Isaac International (C-371/09, EU:C:2010:458, t. 43.).

19 Vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2010., Isaac International (C-371/09, EU:C:2010:458, t. 44.).

20 Vidjeti u tom smislu točke 45. i 49. Komisijinih pisanih očitovanja.

21 Presuda od 12. listopada 2017., Tigers (C-156/16, EU:C:2017:754, t. 31.)

60. Smatram da se ovo rješenje može po analogiji primijeniti i na sporove koji se tiču članka 53. Carinskog zakonika. To stajalište zauzimam zbog sljedećih razloga.

61. Kao prvo, iz teksta članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013 proizlazi da se uvozu proizvoda prijavljenih za puštanje u slobodan promet, da bi ga se izuzelo od antidampinške i kompenzacijske pristojbe u skladu s navedenim odredbama, *mora priložiti* račun na temelju obveze i potvrda o izvoznoj obvezi. Međutim, ništa se ne govori o tome kada taj račun treba predočiti.

62. Ako taj tekst sugerira da „pravi" trenutak čini trenutak podnošenja carinske deklaracije, mora se istaknuti, kako su Sud i nezavisni odvjetnik u predmetu Tigers [22] naglasili u pogledu Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 412/2013 od 13. svibnja 2013. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz keramičkih stolnih i kuhinjskih proizvoda podrijetlom iz Narodne Republike Kine [23], da nijedna druga odredba Provedbene uredbe br. 1238/2013 ili Provedbene uredbe br. 1239/2013, za razliku od drugih antidampinških pristojbi, ne predviđa točan trenutak u kojem se račun na temelju obveze i potvrda o izvoznoj obvezi moraju predočiti carinskim tijelima [24].

63. Nadalje, iako članak 62. Carinskog zakonika predviđa slično pravilo prema kojemu se „[u]z deklaraciju […] *prilažu* […] sve isprave koje su potrebne za primjenu propisa vezanih uz primjenu carinskog postupka za koji je roba deklarirana", Sud je naveo da „ta odredba ne precizira koje su posljedice vezane uz neusklađenost isprava priloženih uz tu deklaraciju" [25].

64. Kao drugo, trenutak podnošenja carinske deklaracije relevantan je samo za scenarij iz članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. Provedbene uredbe br. 1239/2013, to jest za slučaj kada carinski dug nastaje nakon prijave za puštanje uvezenih proizvoda u slobodan promet.

65. Carinski dug u ovom predmetu nije tako nastao. Ako Sud prihvati da je članak 212.a Carinskog zakonika primjenjiv u slučaju nastanka carinskog duga sukladno članku 204. stavku 1. Carinskog zakonika zbog prekoračenja roka iz članka 49. stavka 1. tog zakonika, potrebno je istaknuti da trenutak u kojem se račun na temelju obveze i potvrda o izvoznoj obvezi moraju predočiti ne može biti trenutak podnošenja deklaracije. Kako sam već naveo, to se u ovom predmetu nije dogodilo.

66. Stoga, budući da članak 53. stavak 1. Carinskog zakonika omogućuje carinskim tijelima – te ih čak na to obvezuje – da poduzmu „*sve potrebne mjere*, uključujući i prodaju robe, radi reguliranja položaja robe za koju nisu poduzete formalnosti potrebne za određivanje carinski dopuštenog postupanja ili uporabe u skladu s rokovima iz članka 49." [26], račun na temelju obveze i potvrdu o izvoznoj obvezi treba biti dopušteno predočiti u okviru tog postupka, unutar roka koji odrede carinska tijela ili barem prije puštanja robe kako bi se spriječio svaki rizik od zaobilaženja obveza.

22 Vidjeti u tom smislu presudu od 12. listopada 2017., Tigers (C-156/16, EU:C:2017:754, t. 25.) i mišljenje nezavisnog odvjetnika P. Mengozzija u tom predmetu (C-156/16, EU:C:2017:474, t. 60.).

23 SL 2013., L 131, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku poglavlje 11., svezak 126., str. 210.)

24 U skladu s relevantnom odredbom uredbe na koju nezavisni odvjetnik upućuje u svojem mišljenju u predmetu Tigers (C-156/16, EU:C:2017:474), „*kada se predoči prijava za puštanje u slobodan promet*, izuzeće od pristojbe se primjenjuje ako se nadležnim carinskim službama država članica predoči valjana, izvorna potvrda o proizvodnji koju je izdalo jedno od društava navedenih u točki 4." [neslužbeni prijevod] (moje isticanje) (članak 2. stavak 2. Provedbene uredbe Vijeća (EZ) br. 2320/97 od 17. studenoga 1997. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz određenih bešavnih cijevi od željeza ili nelegiranog čelika koje su porijeklom iz Mađarske, Poljske, Rusije, Češke Republike, Slovačke Republike i Rumunjske, kojom se ukida Uredba Vijeća (EEZ) br. 1189/93 i obustavlja postupak koji se odnosi na takav uvoz koji je porijeklom iz Republike Hrvatske (SL 1997., L 322, str. 1.).

25 Presuda od 12. listopada 2017., Tigers (C-156/16, EU:C:2017:754, t. 28.)

26 Moje isticanje

67. Taj je pristup u skladu s ciljem antidampinške i kompenzacijske pristojbe, a to je, kako je već navedeno u točki 34. ovog mišljenja, izbjegavanje štete industriji Unije, a ne sankcioniranje povreda carinskih pravila. Općenitije, taj je pristup također u skladu i s ciljem Carinskog zakonika, a to je osobito, na temelju uvodne izjave 5. tog zakonika, osiguravanje ispravne primjene carinskog zakonodavstva [27].

68. S obzirom na prethodna razmatranja, čini mi se da je, u slučaju primjene članka 212.a Carinskog zakonika na nastanak carinskog duga sukladno članku 204. stavku 1. Carinskog zakonika zbog prekoračenja roka iz članka 49. stavka 1. Carinskog zakonika, račun na temelju obveze i potvrdu o izvoznoj obvezi u smislu članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. točaka (b) i (c) Provedbene uredbe br. 1239/2013 dopušteno predočiti unutar roka koji odrede carinska tijela ili najkasnije prije puštanja robe.

VI. Zaključak

69. S obzirom na navedeno, predlažem da Sud na sljedeći način odgovori na prva dva pitanja koja je uputio Finanzgericht Hamburg (Financijski sud u Hamburgu, Njemačka):

1. Članak 212.a Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice obuhvaća izuzeće od antidampinške i kompenzacijske pristojbe predviđeno člankom 3. stavkom 1. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1238/2013 od 2. prosinca 2013. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine odnosno člankom 2. stavkom 1. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1239/2013 od 2. prosinca 2013. o uvođenju konačne kompenzacijske pristojbe na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine, pod uvjetom da su ispunjene pretpostavke iz tih uredbi.

2. Prilikom primjene članka 212.a Carinskog zakonika na nastanak carinskog duga sukladno članku 204. stavku 1. Carinskog zakonika zbog prekoračenja roka iz članka 49. stavka 1. Carinskog zakonika, uvjeti navedeni u članku 3. stavku 1. točki (a) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članku 2. stavku 1. točki (a) Provedbene uredbe br. 1239/2013 nisu ispunjeni ako trgovačko društvo koje je povezano s trgovačkim društvom navedenim u Prilogu Provedbenoj odluci Komisije 2013/707/EU od 4. prosinca 2013. o potvrdi prihvaćanja preuzete obveze u vezi s antidampinškim i antisubvencijskim mjerama koje se odnose na uvoz kristalnih silicijskih fotonaponskih modula i ključnih elemenata (tj. ćelija) podrijetlom ili poslanih iz Narodne Republike Kine za vrijeme primjene konačnih mjera (koje je proizvelo predmetnu robu, poslalo je i za nju izdalo račun) nije djelovalo kao uvoznik predmetne robe niti je osiguralo njezino puštanje u slobodan promet, čak i ako je imalo namjeru to učiniti te je stvarno primilo tu robu.

70. Ako se Sud ne složi s mojim stajalištima o drugom pitanju, predlažem mu da na treće pitanje koje je uputio Finanzgericht Hamburg (Financijski sud u Hamburgu) odgovori na sljedeći način:

3. U slučaju primjene članka 212.a Carinskog zakonika na nastanak carinskog duga sukladno članku 204. stavku 1. Carinskog zakonika zbog prekoračenja roka iz članka 49. stavka 1. Carinskog zakonika, račun na temelju obveze i potvrdu o izvoznoj obvezi u smislu članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) Provedbene uredbe br. 1238/2013 i članka 2. stavka 1. točaka (b) i (c) Provedbene uredbe br. 1239/2013 dopušteno je predočiti unutar roka koji odrede carinska tijela ili najkasnije prije puštanja robe.

27 Vidjeti u tom smislu mišljenje nezavisnog odvjetnika P. Mengozzija u predmetu Tigers (C-156/16, EU:C:2017:474, t. 52. i navedenu sudsku praksu).